

TARPTAUTINĖS MIGRACIJOS ORGANIZACIJOS KONSTITUCIJA*

PREAMBULĖ

Sutarties Šalys,

ATSIŽVELGDAMOS Į

1951 m. gruodžio 5 d. Migracijos Konferencijoje Briuselyje priimtą Rezoliuciją,

PRIPAŽINDAMOS,

kad migracijos paslaugų teikimas tarptautiniu lygiu dažnai reikalingas tam, kad užtikrintų tvarkingą migracijos srautų judėjimą visame pasaulyje ir leistų migrantams pačiomis palankiausiomis sąlygoms įsikurti ir integruotis į juos priimančios šalies ekonominę ir socialinę struktūrą;

kad panašios migracinės tarnybos taip pat gali būti reikalingos laikinai migracijai, grįžtamajai migracijai ir regionų vidaus migracijai;

kad tarptautinė migracija taip pat apima pabėgėlių, perkeltųjų asmenų ir kitų žmonių, kurie yra priversti palikti savo tėvynę ir kuriems reikalingos tarptautinės migracijos tarnybos paslaugos, migraciją;

kad būtina skatinti valstybių ir tarptautinių organizacijų bendradarbiavimą, siekiant palengvinti emigraciją asmenų, pageidaujančių migruoti į tas šalis, kur jie galėtų dirbdami pasiekti savo nepriklausomybę ir gyventi su savo šeimomis, išsaugodami orumą ir savigarbą;

kad migracija gali skatinti priimančių šalių naujų ekonominių galimybių kūrimą ir kad migracija yra susijusi su ekonominėmis, socialinėmis ir kultūrinėmis besivystančių šalių sąlygomis;

kad bendradarbiaujant ir vykdant kitą tarptautinę migracinę veiklą būtina atsižvelgti į besivystančių šalių poreikius;

kad būtina skatinti Valstybių ir tarptautinių organizacijų, tiek vyriausybių, tiek nevyriausybių, bendradarbiavimą, skirtą migracijos klausimų tyrinėjimui ir konsultavimui, kreipiant dėmesį ne tik į migracijos procesą, bet ir į specifines situacijas bei migranto kaip individualios asmenybės poreikius;

kad migrantų judėjimas, kiek tai įmanoma, turi vykti normaliomis transporto priemonėmis, nors kartais, esant reikalui, gali tekti pasinaudoti papildomomis priemonėmis ar kitais būdais;

kad Valstybės, tarptautinės organizacijos, tiek vyriausybės, tiek nevyriausybės, turi glaudžiai bendradarbiauti migracijos ir pabėgėlių klausimais;

kad būtina tarptautiniu mastu finansuoti veiklą, susijusią su tarptautine migracija;

ŠIUO DOKUMENTU ĮSTEIGIA

TARPTAUTINĘ MIGRACIJOS ORGANIZACIJĄ, toliau vadinamą Organizacija, ir

PRIIMA ŠIĄ KONSTITUCIJĄ.

I SKYRIUS – TIKSLAI IR FUNKCIJOS

1 straipsnis

1. Organizacijos tikslai ir funkcijos:

a) paruošti organizuotą perkėlimą tų migrantų, kuriems esamos sąlygos yra netinkamos arba kurie kitaip be specialios pagalbos negalėtų persikelti į šalis, turinčias galimybių priimti organizuotą migraciją;

b) rūpintis organizuotu perkėlimu pabėgėlių, perkeltųjų asmenų arba kitų asmenų, kuriems reikalingos tarptautinės migracijos paslaugos ir dėl kurių migracijos gali būti sudaryti susitarimai tarp Organizacijos ir suinteresuotų Valstybių, tarp jų ir tų Valstybių, kurios įsipareigoja priimti migrantus;

* Į šį tekstą įtrauktos 1953 m. spalio 19 d. Tarpyvyriausybinių Europos Migracijos komiteto (ankstesnis organizacijos pavadinimas) Konstitucijos pataisos, priimtose 1987 m. gegužės 20 d. ir įsigaliojusios 1989 m. lapkričio 14 d.

c) prašant suinteresuotoms Valstybėms ir su jomis susitarus, teikti tokias migracijos paslaugas kaip verbavimas, atranka, įforminimas, kalbos mokymas, orientacinis darbas, medicininė apžiūra, įdarbinimas, priėmimą ir integravimą palengvinanti veikla, konsultacijos migraciniais klausimais, ir kitą pagalbą, kuri atitinka Organizacijos tikslus;

d) Valstybių prašymu ar bendradarbiaujant su kitomis suinteresuotomis tarptautinėmis organizacijomis teikti panašias paslaugas savanoriško grįžimo migracijai, taip pat ir savanoriškai repatriacijai;

e) numatyti Valstybių bei tarptautinių ir kitų organizacijų forumą pasikeitimui pažiūromis ir patyrimu ir skatinti bendradarbiavimą ir pastangų koordinavimą sprendžiant tarptautinės migracijos klausimus bei rengiant tokių klausimų studijas, siekiant paruošti praktinius sprendimus.

2. Vykdydama savo funkcijas Organizacija glaudžiai bendradarbiauja su tarptautinėmis organizacijomis, tiek vyriausybėmis, tiek nevyriausybėmis, kurios užsiima migracija, pabėgėliais ir žmogiškaisiais ištekliais, kad, be kita ko, padėtų koordinuoti tarptautinę veiklą šiose srityse. Toks bendradarbiavimas remiasi abipuse pagarba suinteresuotų organizacijų kompetencijai.

3. Organizacija pripažįsta, kad priėmimo sąlygų kontrolė bei priimamų imigrantų skaičius yra Valstybių vidaus reikalas, ir vykdydama savo funkcijas ji atsižvelgia į suinteresuotų Valstybių įstatymus, taisykles ir vidaus tvarką.

II SKYRIUS – NARYSTĖ

2 straipsnis

Organizacijos nariais gali būti:

a) Valstybės, Organizacijos narės, priėmusios šią Konstituciją 34 straipsnyje numatyta tvarka, ar Valstybės, kurioms galioja 35 straipsnio sąlygos;

b) kitos valstybės, išreiškusios susidomėjimą laisvo asmenų judėjimo principais, kurios įsipareigoja padaryti finansinį įnašą bent pagal administracinius Organizacijos reikalavimus, nustatytus Tarybos ir suinteresuotos Valstybės, su sąlyga, kad tam pritaria du trečdaliai Tarybos narių bei Valstybė priima šią Konstituciją.

3 straipsnis

Bet kuri Valstybė narė gali pateikti paraišką dėl išėjimo iš Organizacijos ir tas išėjimas įsigalioja pasibaigus finansiniams metams. Tokia paraiška turi būti pateikiama raštu Organizacijos Generaliniam direktoriui ne vėliau kaip prieš keturis mėnesius iki finansinių metų pabaigos. Valstybės narės, įteikusios paraišką dėl išėjimo, finansiniai įsipareigojimai Organizacijai apima ištikus finansinius metus, kuriais ta paraiška buvo pateikta.

4 straipsnis

1. Jeigu Valstybė narė nevykdo savo finansinių įsipareigojimų Organizacijai dvejus finansinius metus iš eilės, Taryba dviejų trečdalių balsų pritarimu gali suspenduoti jos balsavimo teisę ir visas ar dalį paslaugų, į kurias ši Valstybė narė turi teisę. Taryba turi teisę atstatyti balsavimo teises ir paslaugas paprastos balsų daugumos pritarimu.

2. Kiekvienos Valstybės narės narystė gali būti nutraukta dviejų trečdalių Tarybos narių pritarimu, jeigu ta Valstybė nuosekliai pažeidžia šios Konstitucijos principus. Taryba turi teisę atstatyti tokią narystę paprastos balsų daugumos pritarimu.

III SKYRIUS – ORGANAI

5 straipsnis

Įsteigiami tokie Organizacijos organai:

- a) Taryba;
- b) Vykdomasis komitetas;
- c) Administracija.

IV SKYRIUS – TARYBA

6 straipsnis

Be kitų šios Konstitucijos straipsniuose paminėtų funkcijų, Taryba:

- a) nustato Organizacijos politiką;
- b) peržiūri ataskaitas bei tvirtina Vykdomojo komiteto veiklą ir vadovauja jai;
- c) peržiūri ataskaitas bei tvirtina Generalinio direktoriaus veiklą ir vadovauja jai;
- d) peržiūri ir tvirtina Organizacijos programą, biudžetą, išlaidas ir sąskaitas;
- e) imasi bet kokios kitos tinkamos veiklos, siekdama Organizacijos tikslų.

7 straipsnis

1. Taryba sudaroma iš Valstybių narių atstovų.
2. Kiekviena Valstybė narė turi vieną atstovą ir tokius pavaduotojus bei patarėjus, kurie, jos manymu, reikalingi.
3. Kiekviena Valstybė narė turi vieną balsą Taryboje.

8 straipsnis

Gavusi prašymą, Taryba gali leisti dalyvauti savo posėdžiuose stebėtojų teisėmis valstybėms, nesančioms Organizacijos narėmis, ir tarptautinėms vyriausybėms arba nevyriausybėms organizacijoms, kurios yra susijusios su migracija, pabėgėliais ar žmogiškaisiais ištekliais pagal sąlygas, kurios numatytos jos darbo reglamente. Šie stebėtojai neturi balso teisės.

9 straipsnis

1. Eilinės Tarybos sesijos vyksta vieną kartą per metus.
2. Taryba susirenka į neeilinę sesiją, kai to reikalauja:
 - a) vienas trečdalis jos narių;
 - b) Vykdomasis komitetas;
 - c) Generalinis direktorius ar Tarybos pirmininkas, esant neatidėliotinoms aplinkybėms.
3. Kiekvienos eilinės sesijos pradžioje Taryba vienerių metų laikotarpiui renka Pirmininką ir kitus pareigūnus.

10 straipsnis

Taryba gali įkurti pakomitečius, reikalingus tinkamam jos funkcijų vykdymui.

11 straipsnis

Taryba priima savo darbo reglamentą.

V SKYRIUS – VYKDOMASIS KOMITETAS

12 straipsnis

Vykdomasis komitetas:

- a) nagrinėja ir peržiūri Organizacijos politiką, programas ir veiklą, metines Generalinio direktoriaus ir bet kurias specialiąsias ataskaitas;
- b) nagrinėja bet kokius finansinius ar biudžeto klausimus, esančius Tarybos kompetencijoje;
- c) svarsto bet kokius Tarybos pateiktus klausimus, tarp jų ir biudžeto peržiūrėjimo, ir imasi reikalingų veiksmų;
- d) konsultuoja Generalinį direktorių bet kuriais jam rūpimais klausimais;
- e) tarp Tarybos sesijų priima neatidėliotinus sprendimus, esančius Tarybos kompetencijoje, ir kitos Tarybos sesijos metu pateikia juos tvirtinti Tarybai;
- f) savo iniciatyva pataria ir teikia pasiūlymus Tarybai arba Generaliniam direktoriui;
- g) perduoda ataskaitas ir (arba) rekomendacijas Tarybai dėl tų reikalų, kuriuos ji sprendžia.

13 straipsnis

1. Vykdomasis komitetas sudaromas iš devynių Valstybių narių atstovų. Šis skaičius gali būti padidintas, jeigu tam pritaria du trečdaliai Tarybos narių, tačiau jis negali būti didesnis už vieną trečdalį Organizacijos narių skaičiaus.

2. Šias Valstybes nares Taryba renka dvejų metų laikotarpiui ir jos gali būti perrenkamos kitai kadencijai.

3. Kiekvienas Vykdomojo komiteto narys turi vieną atstovą ir tokius padėjėjus bei patarėjus, kurie, jo manymu, reikalingi.

4. Kiekvienas Vykdomojo komiteto narys turi vieną balsą.

14 straipsnis

1. Vykdomasis komitetas posėdžiauja bent vieną kartą per metus. Komitetas, esant reikalui, susirenka vykdyti savo funkcijas, kai to reikalauja:

a) jo Pirmininkas;

b) Taryba;

c) Generalinis direktorius, pasitaręs su Tarybos pirmininku;

d) dauguma jo narių.

2. Vykdomasis komitetas iš savo narių vienerių metų laikotarpiui renka Pirmininką ir vicepirmininką.

15 straipsnis

Vykdomasis komitetas gali, suderinęs su Taryba, sudaryti pakomitečius, reikalingus tinkamam jo funkcijų vykdymui.

16 straipsnis

Vykdomasis komitetas priima savo darbo reglamentą.

VI SKYRIUS – ADMINISTRACIJA**17 straipsnis**

Administraciją sudaro Generalinis direktorius, Generalinio direktoriaus pavaduotojas ir toks personalas, kokį nustato Taryba.

18 straipsnis

1. Generalinis direktorius ir Generalinio direktoriaus pavaduotojas renkami pritariant dviems trečdaliams Tarybos balsų ir jie gali būti perrenkami kitai kadencijai. Jų kadencija trunka penkerius metus, tačiau išimtiniais atvejais ji gali būti trumpesnė, jeigu tokiam sprendimui pritaria du trečdaliai Tarybos narių. Jie samdomi pagal Tarybos patvirtintas darbo sutartis, kurias Organizacijos vardu pasirašo Tarybos pirmininkas.

2. Generalinis direktorius atsiskaito Tarybai ir Vykdomajam komitetui. Generalinis direktorius vykdo administracines ir vykdomąsias Organizacijos funkcijas, laikydamasis šios Konstitucijos bei Tarybos ir Vykdomojo komiteto politikos ir sprendimų, taip pat jų nustatytų taisyklių ir instrukcijų. Generalinis direktorius teikia pasiūlymus, kurių tinkamu įgyvendinimu rūpinasi Taryba.

19 straipsnis

Generalinis direktorius skiria Administracijos personalą, remdamasis personalo taisyklėmis, kurias priima Taryba.

20 straipsnis

1. Vykdydami savo pareigas Generalinis direktorius, Generalinio direktoriaus pavaduotojas ir personalas nesikreipia instrukcijų ir nepriima jų iš jokios Valstybės ar kitos instancijos, nesusijusios su Organizacija. Jie nesiima jokios veiklos, kuri gali pakenkti jų, kaip tarptautinių pareigūnų, padėčiai.

2. Kiekviena Valstybė narė įsipareigoja gerbti išimtinai tarptautinį Generalinio direktoriaus, Generalinio direktoriaus pavaduotojo ir personalo atsakomybės pobūdį ir nesiekia daryti įtakos jų darbui.

3. Efektyvumas, kompetencija ir dora yra privalomi kriterijai telkiant ir samdant personalą, kuris, išskyrus ypatingus atvejus, renkamas iš Organizacijos Valstybių narių piliečių, taikant bešališko geografinio paskirstymo principą.

21 straipsnis

Generalinis direktorius dalyvauja arba yra atstovaujamas Generalinio direktoriaus pavaduotojo ar kito paskirto pareigūno visuose Tarybos, Vykdomojo komiteto ir bet kokio pakomitečio posėdžiuose. Generalinis direktorius ar kitas paskirtas atstovas gali dalyvauti diskusijose, bet neturi balso teisės.

22 straipsnis

Pasibaigus finansiniams metams eilinėje Tarybos sesijoje Generalinis direktorius per Vykdomąjį komitetą pateikia Tarybai ataskaitą apie Organizacijos darbą, pilnai atsiskaitydamas už jos veiklą per tuos metus.

VII SKYRIUS – BŪSTINĖ

23 straipsnis

1. Organizacijos būstinė yra Ženevoje. Taryba dviejų trečdalių narių pritarimu gali pakeisti savo būstinės vietą.

2. Tarybos ir Vykdomojo komiteto posėdžiai vyksta Ženevoje, o pritariant dviems trečdaliams Tarybos ar Vykdomojo komiteto narių posėdis gali būti perkeltas į kitą vietą.

VIII SKYRIUS – FINANSAI

24 straipsnis

Generalinis direktorius per Vykdomąjį komitetą pateikia Tarybai metinį biudžetą, kuris apima administracines ir darbo išlaidas bei numatomus Organizacijos išteklius, reikiamas papildomas sąmatas bei metinę ar specialią Organizacijos buhalterinę atskaitomybę.

25 straipsnis

1. Organizacijos veikla finansuojama iš tokių šaltinių:

a) administracinių išlaidų biudžeto dalis finansuojama iš Valstybių narių mokamų įnašų grynais pinigais, kurie be vėlavimų sumokami atitinkamų finansinių metų pradžioje;

b) darbo išlaidų biudžeto dalis finansuojama iš piniginių, turtinių ar paslaugų forma padarytų įnašų, gautų iš Valstybių narių, kitų valstybių, tarptautinių vyriausybinių ir nevyriausybinių organizacijų bei kitų juridinių ar fizinių asmenų; šie įnašai sumokami kuo anksčiau, įmokant visą įnašą iš karto tais finansiniais metais, kuriems skiriamas įnašas.

2. Valstybės narės Organizacijos administracinių išlaidų biudžeto daliai skiria tokią sumą, dėl kurios susitaria Taryba ir atitinkama Valstybė narė.

3. Įnašai Organizacijos darbo išlaidoms yra savanoriški ir bet kuris rėmėjas, skiriantis lėšų biudžete numatytoms darbo išlaidoms, gali nurodyti tas Organizacijos sąlygas, atitinkančias jos tikslus ir funkcijas, pagal kurias turėtų būti naudojamas jo įnašas.

4. a) Visos būstinės administracinės išlaidos ir visos kitos administracinės išlaidos, išskyrus tas, kurios susidaro vykdant 1 straipsnio 1(c) ir (d) pastraipose minimas funkcijas, priskiriamos prie biudžeto administracinių išlaidų dalies;

b) visos darbo išlaidos ir tos administracinės išlaidos, kurios susidaro vykdant 1 straipsnio 1(c) ir (d) pastraipose minimas funkcijas, priskiriamos prie biudžeto darbo išlaidų dalies.

5. Taryba užtikrina, kad valdymas atliekamas efektyviai ir taupiai.

26 straipsnis

Taryba nustato finansų tvarkymo taisykles.

IX SKYRIUS – JURIDINIS STATUSAS

27 straipsnis

Organizacija yra pilnateisis juridinis asmuo. Ji naudojasi tokiomis juridinio asmens teisėmis, kurios reikalingos jos funkcijų vykdymui ir tikslų siekimui, ypač, atsižvelgiant į Valstybės įstatymus, teise: a) sudaryti sutartis; b) įsigyti ir parduoti ar perleisti kitu būdu nekilnojamąjį ir kilnojamąjį turtą; c) gauti ir išmokėti asmeninių ir visuomeninių fondų lėšas; d) imtis teisinių procedūrų.

28 straipsnis

1. Organizacija turi tokias privilegijas ir imunitetus, kurie reikalingi jos funkcijų vykdymui ir tikslų siekimui.

2. Valstybių narių atstovai, Generalinis direktorius, Generalinio direktoriaus pavaduotojas ir Administracijos personalas taip pat turi tokias privilegijas ir imunitetus, kurie reikalingi nepriklausomam jų funkcijų, susijusių su Organizacija, vykdymui.

3. Šios privilegijos ir imunitetai apibrėžiami susitarimuose tarp Organizacijos ir atitinkamų Valstybių arba kitais Valstybių pasirinktais būdais.

X SKYRIUS – KITOS SĄLYGOS

29 straipsnis

1. Visi Tarybos, Vykdomojo komiteto ir pakomitečių sprendimai priimami paprasta balsų dauguma, išskyrus tuos atvejus, kurie yra numatyti šioje Konstitucijoje ar darbo reglamentuose, kuriuos paruošė Taryba ar Vykdomasis komitetas.

2. Dauguma, minima šioje Konstitucijoje ar darbo reglamentuose, kuriuos paruošė Taryba ar Vykdomasis komitetas, reiškia dalyvaujančių ir balsuojančių narių daugumą.

3. Balsavimas galioja tik tada, kai jame dalyvauja Tarybos, Vykdomojo komiteto ar atitinkamo pakomitečio narių dauguma.

30 straipsnis

1. Siūlomas šios Konstitucijos teksto pataisas Generalinis direktorius perduoda Valstybių narių vyriausybėms ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki jų svarstymo Taryboje.

2. Pataisos įsigalioja, kai joms pritaria du trečdaliai Tarybos narių, ir du trečdaliai Valstybių narių priima jas pagal savo konstitucinius procesus, tačiau pataisos, numatančios naujus įsipareigojimus narėms, įsigalioja tam tikros narės atžvilgiu tik tuomet, kai ta narė priima minėtas pataisas.

31 straipsnis

Bet kokie ginčai, susiję su šios Konstitucijos aiškinimu ar taikymu, jeigu jų nepavyksta išspręsti derybomis ar dviejų trečdalių Tarybos narių balsavimu, perduodami Tarptautiniam Teismui pagal Teismo Statutą, nebent ginče dalyvaujanti Valstybė narė sutinka per normaliai priimtina laiką tarpą imtis kitokio ginčo sprendimo būdo.

32 straipsnis

Pritariant dviems trečdaliams Tarybos balsų, Organizacija gali perimti iš kitos tarptautinės organizacijos ar agentūros, kurios tikslai ir veikla atitinka Organizacijos tikslus, tokią veiklą, išteklius ir įsipareigojimus, kuriuos numato tarptautinis susitarimas arba abiem pusėms priimtini nutarimai, sudaryti kompetentingų tų organizacijų pareigūnų.

33 straipsnis

Pritariant trims ketvirtadaliams narių, Taryba gali nuspręsti panaikinti Organizaciją.

34 straipsnis

Toms Tarpvyriausybinių Europos Migracijos komiteto vyriausybės-narėms, kurios priėmė šią Konstituciją pagal savo konstitucinius procesus, Konstitucija įsigalioja pirmąją to komiteto posėdžio dieną po to, kai:

- a) bent du trečdaliai komiteto narių, ir
- b) dalis narių, iš kurių įnašų sudaroma bent 75% biudžeto administracinių išlaidų dalies, praneša Direktoriui apie savo nutarimą priimti šią Konstituciją.

35 straipsnis*

Tos Tarpvyriausybinių Europos Migracijos komiteto vyriausybės – narės, kurios Konstitucijos įsigaliojimo dieną nepranešė Direktoriui apie Konstitucijos priėmimą, gali išlikti komiteto narėmis vienerius metus nuo įsigaliojimo dienos, jeigu jos įmoka įnašą komiteto administracinėms išlaidoms pagal 25 straipsnio 2 pastraipoje numatytas sąlygas ir per tą laikotarpį joms paliekama teisė priimti Konstituciją.

36 straipsnis

Šios Konstitucijos anglų, prancūzų ir ispanų kalba parašyti tekstai yra vienodai autentiški.

* 34 ir 35 straipsniai įvykdyti Konstitucijos įsigaliojimo metu 1954 m. lapkričio 30 d.